

Vergaderjaar 2008–2009

31 924 D

Jaarverslag en slotwet van het Fonds economische structuurversterking 2008

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1 (uitgaven en ontvangsten)

De begrotingsstaat die onderdeel uitmaakt van de Rijksbegroting, wordt op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2008 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Fonds economische structuurversterking.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenaamde begrotingstoelichting).

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven

De minister van Financiën,
W. J. Bos

B. ALGEMENE TOELICHTING BIJ DE BEGROTINGSSTATEN

Realisatie

In 2008 is door het Fes in totaal € 2 383 mln verrekend met andere begrotingen. Aan de ontvangstenkant is in 2008 € 2 383 mln gerealiseerd.

Uitgaven

De opbouw van de realisatie van de uitgavenbegroting 2008 van het Fes ziet er als volgt uit (in € 1 000):

Vastgestelde begroting 2008 (incl. voordelig eindsaldo)		6 292 892
Waarvan bijdragen aan departementen:	2 709 975	
Bij: 1e suppletore begroting 2008	632 553	
Af: 2e suppletore begroting 2008	- 317 495	
Af: 3e suppletore begroting 2008 (slotwet)	- 642 053	
	<hr/>	
Realisatie bijdragen aan departementen 2008		2 382 980
Realisatie voordelig eindsaldo 2008 (artikel U31)		0
		<hr/>
Totaal van de uitgavenbegroting 2008		2 382 980

Ontvangsten

De opbouw van de realisatie van de ontvangstenbegroting 2008 van het Fes ziet er als volgt uit (in € 1 000):

Vastgestelde begroting 2008 (incl. voordelig beginsaldo)		6 292 892
Waarvan ontvangsten in 2008	2 709 975	
Bij: 1e suppletore begroting 2008	632 553	
Af: 2e suppletore begroting 2008	- 317 495	
Af: 3e suppletore begroting 2008 (slotwet)	- 642 053	
	<hr/>	
Realisatie ontvangsten in 2008		2 382 980
Realisatie voordelig beginsaldo 2008 (artikel O31)		0
		<hr/>
Totaal van de ontvangstenbegroting 2008		2 382 980

C. TOELICHTING PER BEGROTINGSARTIKEL

UITGAVEN

01 Bijdragen van het fonds aan andere begrotingen

Artikel 11 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van verkeer en vervoer

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2008	1 231 634
Mutatie 1e suppl. begroting 2008	59 563
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	203 326
Mutatie slotwet 2008	- 23 009
<i>Specificatie mutatie slotwet</i>	
1. <i>Infrastructuur Noordvleugel, IF</i>	- 8 200
2. <i>Bijdrage systeemkosten tolheffing, IF</i>	- 7 957
3. <i>Praktijkproef verbetering doorstroming A10 Amsterdam, IF</i>	- 3 267
4. <i>Quick Wins wegen/Aanpak knooppunten, IF</i>	- 2 416
5. <i>Overig, IF</i>	- 1 169
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	1 471 514

Slotwetmutatie:

1. De mutatie wordt veroorzaakt doordat een deel van de voorbereidingskosten in het kader van de Infrastructuur Noordvleugel van het Infrastructuurfonds pas in 2009 tot betaling komt. De middelen schuiven door naar latere jaren.
2. Door vertraging in de voorbereidingskosten zijn de uitgaven voor het project Systeemkosten tolheffing van het Infrastructuurfonds achtergebleven bij de raming. De mutatie betreft het doorschuiven van de middelen naar latere jaren.
3. Het plan van aanpak voor het project Praktijkproef verbetering doorstroming A10 Amsterdam van het Infrastructuurfonds wordt in het eerste kwartaal 2009 ter besluitvorming voorgelegd. Derhalve zijn tot op heden alleen voorbereidingskosten gemaakt terwijl al wel budget was toegekend voor de uitvoering van het project. De middelen schuiven door naar latere jaren.
4. Ten behoeve van het project Aanpak van knooppunten van het Infrastructuurfonds is besloten om het zo veel mogelijk te combineren met beheer- en onderhoudswerkzaamheden teneinde de verkeersoverlast tot een minimum te beperken. De mutatie betreft het doorschuiven van middelen naar latere jaren als gevolg hiervan.
5. De overige mutaties betreffen de projecten Programma filevermindering en Dynamisch verkeersmanagement van het Infrastructuurfonds. Omdat de kasbetalingen minder snel verlopen dan aanvankelijk geraamd, schuiven de middelen door naar latere jaren.

Artikel 12 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van milieu en duurzaamheid

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2008	256 946
Mutatie 1e suppl. begroting 2008	57 940
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	26 396
Mutatie slotwet 2008	- 117 823
<i>Specificatie mutatie slotwet</i>	
1. <i>Luchtkwaliteit, VROM</i>	- 44 460
2. <i>Enveloppe Luchtkwaliteit (lokale maatregelen), VROM</i>	- 39 578
3. <i>Duurzaamheidsenveloppe (diverse projecten), EZ</i>	- 32 314
4. <i>Duurzaamheidsenveloppe; biobrandstoffen, VenW</i>	- 2 119
5. <i>Luchtkwaliteit, LNV</i>	1 324
6. <i>Overig, VROM</i>	- 676
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	223 459

Slotwetmutatie:

1. Op de eerste plaats zijn de realisaties van het Coalitieakkoord middelen in het kader van Luchtkwaliteit vertraagd doordat zowel de afspraken over de subsidies als het op gang krijgen van een stroom aan aanvragen meer tijd heeft gekost dan aanvankelijk verondersteld werd. De middelen (€ 35,0 mln.) schuiven door naar latere jaren. Daarnaast betreft de mutatie het doorschuiven van € 9,5 mln. naar latere jaren doordat de toekenningen met betrekking tot verkeermaatregelen in relatie tot het project Luchtkwaliteit van het Ministerie van VROM lager zijn dan de beschikbare budgetten.
2. Doordat de subsidieregeling in het kader van de Enveloppe Luchtkwaliteit lokale maatregelen van het Ministerie van VROM later dan verwacht gereed kwam en de toetsing van de voorstellen van de lokale overheden zeer gedegen wordt gedaan, zijn de toekenningen niet meer de deur uit gegaan in 2008. De middelen schuiven door naar latere jaren.
3. Diverse EZ-projecten uit de duurzaamheidsenveloppe zijn later van start gegaan dan was voorzien. Daarnaast verloopt de uitfinanciering van de overige projecten langzamer dan verwacht. De middelen schuiven door naar latere jaren.
4. Doordat een aantal subsidieontvangers niet tijdig hun afrekeningen inclusief accountantsverklaring heeft ingeleverd, schuiven de kasmiddelen voor het project Biobrandstoffen van het Ministerie van VenW door naar het jaar 2009.
5. De realisatie van het project Luchtkwaliteit van het Ministerie van LNV is iets hoger uitgevallen dan geraamd (€ 1,3 mln.). De mutatie betreft het naar voren halen van middelen uit latere jaren.
6. De overige mutaties betreffen grotendeels de projecten Bodemsanering en Groningen pijpleiding van het Ministerie van VROM. Omdat de kasbetalingen minder snel verlopen dan aanvankelijk geraamd, schuiven de middelen door naar latere jaren.

Artikel 13 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van kennis en innovatie

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in € 1000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2008	590 887
Mutatie 1e suppl. begroting 2008	168 674
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	- 132 134
Mutatie slotwet 2008	- 93 919
<i>Specificatie mutatie slotwet</i>	
1. Kennis Bsik, divers	- 39 685
2. Investeringsimpuls 2006, divers	- 32 036
3. Investeringsimpuls 2005, divers	- 8 248
4. Vitale Infrastructuur, divers	- 5 319
5. Kenniswijk, EZ	- 3 804
6. Innovatieprogramma's en toponderzoek, divers	- 3 504
7. Overig	- 1 323
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	533 508

Slotwetmutatie:

1. De kasuitgaven voor de diverse projecten in het kader van ICES/ KIS-3 verlopen minder snel dan geraamd en schuiven daarom door naar latere jaren. Het gaat om vertragingen in diverse projecten van de Ministeries VenW, VWS, EZ, OCW, VROM en LNV en het Infrastructuurfonds.
2. De mutatie wordt veroorzaakt doordat de kasbetalingen in het kader van diverse projecten uit de Investeringsimpuls 2006 minder sneller verlopen dan aanvankelijk geraamd. De middelen schuiven door naar latere jaren. Het gaat voornamelijk om de volgende projecten:
 - Rendement en excellentie (€ 9,4 mln.) van het Ministerie van OCW. De vertraging is veroorzaakt door de startdatum en looptijd van de goedgekeurde projecten;
 - Onderwijs en ondernemerschap (€ 8,6 mln.) en Fonds versterking beroepsonderwijs-bedrijfsleven (€ 8,1 mln.) van het Ministerie van EZ. De realisatie van deze projecten verloopt minder snel dan geraamd;
 - Impuls veterinaire aviaire influenza (€ 2,9 mln.) van het Ministerie van LNV. De oorzaak van de vertraging is het bestuurlijk regelen van het project en de organisatie van het onderzoek. Dit heeft vertraging opgelopen waardoor de uitvoering van het project ook is vertraagd;
 - Het project RSV (€ 2,9 mln.) van het Ministerie van VWS. De RSV-uitgaven zijn lager dan geraamd vanwege een combinatie van het uitlopen van werkzaamheden (zoals dierproeven en registratie activiteiten) en overdracht van werkzaamheden van de private partner naar het Nederlands vaccin instituut.
3. De mutatie betreft grotendeels het doorschuiven van middelen naar latere jaren als gevolg van vertragingen in het verloop van onder andere de volgende projecten:
 - Innovatievouchers (€ 8,9 mln.) en Sleutelgebieden (€ 4,0 mln.) van het Ministerie van EZ;
 - Het project Plantkundig onderzoek (€ 1,6 mln.) van het Ministerie van LNV. De vertraging is veroorzaakt doordat de definitieve offertes van de periode juli – december 2008 laat zijn binnengekomen.Daarnaast betreft de mutatie het naar voren halen van middelen uit latere jaren (€ 8,0 mln.) voor het project Holst center van het

- Ministerie van EZ. Dat omdat de liquiditeitsbehoefte voor het Holst Centrum in 2008 groter was dan aanvankelijk geraamd.
- 4 t/m 6. Omdat de kasbetalingen voor diverse projecten uit de enveloppe Vitale Infrastructuur, het project Kenniswijk van het Ministerie van EZ en de enveloppe Innovatieprogramma's en toponderzoek minder snel verlopen dan aanvankelijk geraamd, schuiven de middelen door naar latere jaren.
7. De overige mutaties betreffen onder andere diverse projecten in het kader van de enveloppe Maatschappelijke sectoren en ICT en de projecten Kennis, onderzoek en innovatie van het Ministerie van EZ en Kennis voor klimaat van het ministerie van VROM.

Artikel 14 Bijdragen aan andere begrotingen in het kader van ruimtelijke ordening

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in €1000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2008	165 099
Mutatie 1e suppl. begroting 2008	293 437
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	- 295 483
Mutatie slotwet 2008	- 8 554
<i>Specificatie mutatie slotwet</i>	
1. Noordelijke IJ-oever, VROM	- 6 800
2. Planvormingskosten NoRu, VROM	5 641
3. BiRK en saneringsregeling, VROM	- 3 674
4. Malta, OCW	- 2 224
5. Mooi Nederland, VROM	- 1 170
6. Overig	- 327
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	154 499

Slotwetmutatie:

1. De mutatie betreft een vertraging in het Nota Ruimte project Noordelijke IJ-oever van het Ministerie van VROM. De middelen schuiven door naar latere jaren.
2. De mutatie betreft het naar voren halen van middelen uit latere jaren ten behoeve van voorfinanciering Schaalsprong Almere (€ 4,8 mln.) en algemene planvormingskosten Nota Ruimte (€ 0,8 mln.) van het Ministerie van VROM.
3. De mutatie betreft het saldo van vertragingen in de uitvoering van diverse BIRK-projecten van het Ministerie van VROM ten opzichte van de oorspronkelijke prognose afgegeven voor het totaal aan BIRK-projecten door de uitvoeringsorganisatie SenterNovem. De middelen schuiven door naar latere jaren.
4. Door een vertraging in de uitvoering van het project Malta van het Ministerie van OCW schuiven de middelen door naar latere jaren.
5. De uitvoering van het programma Mooi Nederland van het Ministerie van VROM is pas laat in 2008 gestart waardoor wel verplichtingen zijn aangegaan, maar nog geen betalingen plaats hebben gevonden. De middelen schuiven door naar latere jaren.
6. De mutatie betreft voornamelijk het project Sleutelgebieden van het Ministerie van VROM.

Artikel 15 Projecten in voorbereiding

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in €1000)

	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2008	465 409
Mutatie 1e suppl. begroting 2008	52 939
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	- 119 600
Mutatie slotwet 2008	- 398 748
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	-

Slotwetmutatie:

Op dit artikel worden bijdragen geraamd voor projecten waarvoor door de Fes-beheerders aan de betrokken departementen nog geen daadwerkelijke toezegging heeft plaatsgevonden omdat deze projecten nog in de voorbereidende fase zijn. Daarnaast worden op dit artikel alle middelen geraamd die wel zijn toegezegd, maar nog niet zijn overgeheveld naar de desbetreffende departementale begrotingen.

Voorzover de uitgaven niet zijn gerealiseerd, worden deze middelen aan het eind van elk jaar doorgeschoven naar latere jaren. De slotwetmutatie betreft voornamelijk de reserveringen voor het project Infrastructuur Noordvleugel van het Infrastructuurfonds (€ 133,0 mln.), Integrale gebiedsopgaven (€ 101,5 mln, diverse departementen), diverse projecten in het kader van de Investeringsimpuls 2006 (€ 75,3 mln.), diverse CA-enveloppen (€ 73,0 mln.) en het BIRK-project (€ 15 mln.) van het Ministerie van LNV.

ONTVANGSTEN

Artikel 21 Ontvangsten uit aardgasbaten

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in €1000)

	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2008	2 120 245
Mutatie 1e suppl. begroting 2008	632 553
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	272 235
Mutatie slotwet 2008	- 642 053
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	2 382 980

Slotwetmutatie:

Voor het jaar 2008 en later is sprake van een vaste Fes-voeding uit gasbaten. De mutatie betreft de aanpassing van de raming die daaruit voortvloeit en die nodig is om de in 2008 voorziene Fes-uitgaven te dekken.

Artikel 22 Voeding uit incidentele baten

Opbouw ontvangstenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in €1000)

	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2008	589 730
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	- 589 730
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	-

Slotwetmutatie:

Vanaf 2008 is conform de afspraken in het Coalitieakkoord sprake van een vaste Fes-voeding waarbij de voeding uit gasbaten bij begrotingswet wordt vastgesteld.

Het in de begrotingsstaat (artikel 21) opgenomen bedrag is toereikend om alle uitgaven in 2008 te dekken. Door deze manier van vaststellen van de voeding van het fonds is de Fes-voeding uit incidentele baten niet meer relevant en is derhalve bij Najaarsnota 2008 komen te vervallen.

Saldi

Artikel 31 Voordelig eindsaldo/beginsaldo

Opbouw uitgavenramingen vanaf de stand vastgestelde begroting (in €1000)

	Uitgaven (eindsaldo)	Ontvangsten (beginsaldo)
Stand vastgestelde begroting 2008	3 582 917	3 582 917
Mutatie 2e suppl. begroting 2008	- 3 582 917	- 3 582 917
Stand slotwet 2008 (= realisatie 2008)	-	-

Slotwetmutatie:

De mutaties, vastgesteld bij Najaarsnota 2008, houden verband met de nieuwe voedingssystematiek van het Fes, waarbij de ontvangsten bij begrotingswet worden vastgesteld. Omdat de ontvangsten uit aardgasbaten in het jaar 2008 en later zo zijn vastgesteld dat de uitgaven in enig jaar gedekt kunnen worden is het voordelig eindsaldo 2007 niet meer relevant. Daarnaast is er door de nieuwe voedingssystematiek geen sprake van een voordelig eindsaldo voor het jaar 2008.